

**ZAGOTOVITEV FINANČNIH SREDSTEV ZA DOLGOROČNO
STABILNO OBRATOVANJE **RTC GAČE****

V SEZONAH 2025/2026 IN 2026/2027

**BREZPLAČNA SMUKA ZA PREBIVALCE OBČINE PODPORNIC OZ. DEPRIVILIGIRANE
SKUPINE PREBIVALCEV OBČIN PODPORNIC**

KAZALO

1.	SEDANJE STANJE.....	3
1.1.	UVODNO POJASNILO	3
1.2.	KRATKA PREDSTAVITEV RTC GAČE.....	3
1.3.	PREDVIDENE INVESTICIJE	5
1.4.	STROŠKI OBRATOVANJA IN VZDRŽEVANJA SMUČIŠČA, KI BREMENIJO NADALJNI RAZVOJ RTC GAČE	7
2.	POMOČ OBČIN PODPORNIC	9
2.1.	POMEN SMUČIŠČA ZA ŠIRŠO REGIJO IN OBČINE PODPORNICE	9
2.2.	DOLOČITEV KLJUČA DELITVE	10
2.3.	VIŠINA ZAPROŠENIH SREDSTEV IN BONITETE ZA OBČINE	10
3.	DELITEV STROŠKOV MED OBČINE PODPORNICE	11
3.1.	VARIANTA A: DELITEV PO ŠTEVILU PREBIVALCEV, OBČINA SEMIČ PRISPEVA 30.000 EUR, OBČINI METLIKA IN ČRNOVELJ VSAKA PO 15.000 EUR, OBČINA DOLENJSKE TOPLICE 5.000 EUR, OBČINA KOČEVJE 10.000 EUR IN MESTNA OBČINA NOVO MESTO 26.500 EUR, PREOSTALA SREDSTVA (48.500 EUR) PA OSTALE OBČINE GLEDE NA ŠT. PREBIVALCEV (SKUPAJ 150.000 EUR)	11
4.	FINANCIRANJE, ORGANIZACIJSKI MODELI IN LASTNIŠTVO V TUJINI.....	12
4.1.	FINANČNI VIRI IN NAČINI FINANCIRANJA V TUJINI	12
4.2.	ORGANIZACIJSKI MODELI IN LASTNIŠTVO V TUJINI	13
5.	ZAKLJUČEK – PREDLOG UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE STABILNOSTI OBRATOVANJA RTC GAČE	14

1. SEDANJE STANJE

1.1. Uvodno pojasnilo

Smučišča spadajo pod finančno izredno potratno športno infrastrukturo, ki brez subvencioniranja lokalnih skupnosti ali donacij gospodarskih subjektov »životarijo« in le s težka preživijo.

Večina upravljavcev srednje velikih slovenskih smučišč se srečuje s problemom stalnih izgub.

Tudi v tujini se smučišča soočajo s podobnimi izzivi, kot so visoki stroški vzdrževanja in obratovanja. Na primer, v Avstriji in Švici smučišča uspešno uporabljajo javno-zasebna partnerstva za financiranje in vzdrževanje smučišč. Poleg tega se v tujini pogosto uporabljajo različne oblike subvencij in donacij za zagotavljanje dolgoročne stabilnosti.

Družba Gače d.o.o. želi z upravljanjem RTC Gače še naprej zadovoljevati javni interes na področju razvoja turizma, športa in rekreacije ter vzgoje mladih, vendar pa mora pri tem upoštevati tudi izredno visoke stroške vzdrževanja, zasneževanja in obratovanja, ki so v zadnjih letih z energetske krizo in visoko inflacijo še narasli in jih podjetje s tržno generiranimi prihodki tudi zaradi vse slabših oz. krajših smučarskih sezon brez subvencij lokalnih skupnosti ne more pokrivati. Za nadaljnje dolgoročno in stabilno delovanje smučišča je treba zagotoviti manjkajoča sredstva oziroma je družba Gače d.o.o. primorana manjkajoča sredstva iskati tudi izven ustaljenih tržno naravnanih aktivnosti.

V skladu z zadnjo spremembo Zakona o žičniških napravah za prevoz oseb (Uradni list RS, št. 126/03, 56/13, 33/14 in 200/20), je z 19a. členom občinam dana možnost, da sofinancirajo obratovanje, vzdrževanje in gradnjo žičniških naprav z namenom uresničevanja javnega interesa na področju razvoja turizma in rekreativnih dejavnosti za gospodarski in splošni družbeni razvoj manj razvitih in demografsko ogroženih območij in zaradi smotrne in okolju prijazne rabe prostora.

1.2. Kratka predstavitev RTC Gače

Poletna ponudba

Ponudba v poletnem času:

- samostojna ali vodena tura z e-kolesi,
- lokalna gastronomska ponudba,
- organizacija team buildingov,
- organizacija porok,
- razgibane pohodniške poti,
- pustolovski park,
- obisk neokrnjene narave Kočevskega roga,
- obisk bogate kulturne dediščine Kočevskega roga,
- otroško igrišče z zanimivimi igrali,
- tradicionalni koncert Rock Gače,
- ...

Zimska ponudba

Smučišče Gače je edino večje slovensko smučišče jugovzhodno od Ljubljane. Leži med Dolenjskimi Toplicami in Semičem in je najbližje večje smučišče za Dolenjce, Belokranjce, Posavce in prebivalce kočevskega konca, prav tako pa tudi za del prebivalcev Hrvaške (bližina Zagreba, Karlovca).

Smučanje ima v tem koncu Kočevskega Roga (Črmošnjice, Gače) dolgo tradicijo, saj se je tu smučalo že v tridesetih letih prejšnjega stoletja. Zgodovina sedanjega smučišča SC Bela sega v začetek osemdesetih let prejšnjega stoletja.

Smučišče leži na vzhodnem robu Kočevskega Roga na višini 965 metrov in je hkrati priljubljena razgledna (razgled na Dolenjsko, Belo krajino, Alpe, Snežnik, Nanos) ter izletniška točka Dolenjcev, Belokranjcev, Posavcev.

Tehnične karakteristike smučišča so:

- nadmorska višina: 700–965 m,
- površina smučišča: 55 ha,
- smučarske proge: težka (1 km), srednje težka (3 km), lahka (3 km), zelo lahka (1 km),
- tekaške proge: tekaška 1 (2 km), tekaška 2 (4,5 km),
- smučarske naprave: trisedežnica, 5 vlečnic (4 sidre, 1 krožci),
- zmogljivost naprav: 5.400 smučarjev na uro.

Dodatna ponudba v zimskem času:

- smučarski tečaji (SD Gače, SD Krka Rog),
- gostinska ponudba – redna in kulinarčni tematski vikendi,
- vadbeni poligon,
- izposoja smučarske opreme,
- servis smučarske opreme,
- tekaške proge,
- sankski poligon,
- koncerti,
- ...

1.3. Predvidene investicije

Glede na povprečno slabe zime s snegom, ki vplivajo na obratovanje smučišča, smo v družbi Gače d.o.o. sprejeli odločitev za nadgradnjo in razvoj smučišča v celoletno destinacijo. Namesto da bi smučišče obratovalo le občasno, se želimo prilagoditi spremenjenim podnebnim razmeram in zagotoviti njegovo delovanje skozi vse leto smo si zastavili večletni načrt, ki vključuje naslednje aktivnosti in pridobitve:

1. Multifunkcijski stolp za otroke:

Načrtujemo postavitev multifunkcijskega stolpa, ki bo namenjen otrokom in bo vključeval plezalne elemente, mali zipline, prosti pad ter druge zabavne aktivnosti. Ta stolp bo ustvarjal priložnosti za igro, raziskovanje in gibalno dejavnost otrok. Predvidena vrednost projekta je ocenjena na 150.000 EUR do 180.000 EUR.

2. Pravljično doživetje ČAROBNI GOZD GAČE:

Bo družinsko doživetje v naravi, ki bo obiskovalce popeljalo po Gačah, ki nam ga bo zasnoval Zavod Škratelj, ki ima izkušnje s tovrstnimi projekti. Vključeni bomo v mrežo doživljajskih poti v Sloveniji, izdana bo knjiga in slikanica in napravljena pot v dolžini 3km z 15 postajami, primerna bo pa za vse od najmlajših dalje. Ocenjena vrednost projekta bo okoli 200.000 EUR.

3. Glamping Gače:

V okviru javnega razpisa za sofinanciranje vlaganj v nastanitveno turistično ponudbo za dvig dodane vrednosti turizma (NOO nastanitvene kapacitete), smo pridobili sofinanciranje investicije Glamping Gače. Predmet investicije je izgradnja novega glamping naselja, ki bo zajemal 6 nastanitvenih enot (hišic) in recepcijo s servisnim prostorom. Namen investicije »Glamping Gače« je razširitev in dvig kakovosti ponudbe obstoječega RTC Gače, ki ponuja športne in prostočasne aktivnosti, ne razpolaga pa z nastanitvenimi kapacitetami. Z investicijo se RTC Gače lahko preoblikuje v celoletno kakovostno in trajnostno turistično destinacijo. Cilj investicije je postavitev trajnostnega glamping naselja s 4*, ki s celoletno ponudbo kakovostnih programov ponuja vrhunsko glamping izkušnjo za zahtevne goste, ki iščejo sproščujoč ali aktiven oddih sredi neokrnjenih gozdov Kočevskega Roga. Investicija bo trajala od 1. 3. 2023 do 31. 1. 2026.

Kazalniki investicije:

- 6 nastanitvenih enot s 24 ležišči in 1 recepcija
- razvoj treh trajnostno naravnanih turističnih produktov
- 3 nove zaposlitve
- pridobitev certifikata Zeleni ključ za nastanitvene kapacitete in nadgradnja le-tega s pridobitvijo znaka Slovenia Green v okviru Zelene sheme slovenskega turizma
- pridobitev kategorizacije 4* (World of Glamping)
- dvig dodane vrednosti na zaposlenega
- Vrednost investicije: 1.502.966,10 EUR
- Vrednost sofinanciranja EU – »NextGeneration EU«: 714.942,05 EUR.

4. Najdaljši zipline v Sloveniji:

Postavitev najdaljšega ziplina v Sloveniji v dolžini 1.200 m. Postavitev bo potekala vzporedno s sedežnico Gričice od vrha Gač do spodnje postaje sedežnice. Smo v pridobivanju dovoljenj. Vrednost projekta je ocenjena na 500.000 EUR do 800.000 EUR.

5. Downhill proge:

Pripravljen je načrt za ureditev 3 downhill prog iz vrha Gač do spodnje postaje sedežnice Gričice, v dolžini od 1.700 m do 4.300 m. Zajema flow progo za družine in dve progi za naprednejše uporabnike. Vrednost projekta je ocenjena na 100.000 EUR.

6. Osvetlitev proge za nočno smuko:

Postavitev osvetlitve za nočno smuko na progi B (vrh Gač - Koča Gače - parkirišče). Vrednost projekta je ocenjena na 150.000 EUR.

Kako je v tujini?

V tujini so številna smučišča uspešno investirala v razširitev ponudbe z uvedbo celoletnih dejavnosti. Na primer, v Franciji so številni gorski centri uvedli kolesarske in pohodniške poti, kar je povečalo njihovo obiskanost tudi izven zimske sezone. Takšne investicije so povečale prihodke in omogočile stabilno obratovanje skozi vse leto.

V Zgornji Avstriji so vzpostavili program »Razvoj turistične infrastrukture in filmske produkcije«, ki vključuje podporo naložbam v turistično infrastrukturo.

1.4. Stroški obratovanja in vzdrževanja smučišča, ki bremenijo nadaljnji razvoj RTC Gače

V nadaljevanju so podrobneje podani stroški vzdrževanja (10 mesecev v letu), zasneževanja in dosneževanja (povprečno 15 dni v letu) in obratovanja smučišča (povprečno 45 dni v letu).

Tabela: Povprečni stroški poslovanja smučišča v zadnjih treh letih (v EUR)

Stroški poslovanja	Povpr. stroški vzdrževanja zadnjih 3 let na leto	Stroški zasneževanja	Povprečni stroški obratovanja	Skupaj
1. Redno vzdrževanje naprav in opreme	26.800	1.500	6.000	34.300
- 4 vlečnice	6.500		1.500	8.000
- sedežnica	5.800		2.000	7.800
- zasneževalni sistem	2.500	1.500		4.000
- snežni teptalci, motorne sani	7.500		2.500	10.000
- tehnični pregled in dovoljenje za obratovanje	4.500			4.500
- ostalo				0
2. Stroški elektrike	10.000	50.000	15.000	75.000
3. Stroški goriva – teptalni s., motorne s.		2.000	9.500	11.500
4. Stroški vode za zasneževanje		4.500		4.500
5. Stroški najemnin				0
6. Stroški dela	66.890	10.313	59.239	136.442
- redno zaposleni	66.890	4.013	12.039	82.942
- sezonski delavci		6.300	47.200	53.500
7. Stroški zavarovanja	12.500	625	1.875	15.000
8. Stroški redarske službe, reševalcev			5.000	5.000
9. Ostali stroški				0
10. Izredni stroški	10.000	2.000	5.000	17.000
Skupaj brez amortizacije	126.190	70.938	101.614	298.742
Število mesecev / dni poslovanja	10 mesecev	15 dni	45 dni	
Vrsta stroška	Fiksni	Fiksni in variabilni	Variabilni	

Obrazložitev tabele stroškov poslovanja:

Stroški vzdrževanja, zasneževanja in obratovanja smučišča predstavljajo pomemben finančni zalogaj. Največji med njimi so stroški vzdrževanja, ki ostajajo konstantni vsako leto ne glede na dolžino sezone, in se sčasoma povečujejo zaradi staranja opreme. Stroški zasneževanja so odvisni od sezone in naravnega snega, vendar pa je opazen trend (zaradi vse milejših zim) naraščanja teh stroškov iz leta v leto. Stroški obratovanja so variabilni in odvisni od dolžine smučarske sezone. **Iz tabele povprečnih stroškov poslovanja družbe Gače d.o.o. v zadnjih treh letih je razvidno, da mora upravljavec smučišča vsako leto vložiti vsaj 200.000 EUR pred 1. obratovalnim dnem.**

2. POMOČ OBČIN PODPORNIC

2.1. Pomen smučišča za širšo regijo in občine podpornice

Smučišča imajo izreden družbeni in gospodarski pomen za širše območje, kjer se nahajajo. Natančneje opredeljeni pozitivni učinki smučišča Gače na širšo okolico so:

- RTC Gače je s svojo infrastrukturo del integralne turistične ponudbe in močna spodbuda turizmu regije – pomemben regijski turistični produkt, ki spodbuja razvoj drugih turističnih produktov (takšni centri lahko v povezavi z gostinsko-namestitvenimi kapacitetami in drugimi za razvoj turizma relevantnimi kapacitetami omogočajo oblikovanje in prodajo zahtevnejših storitev, ki gosta za dlje časa zadržijo na obisku in ki prinašajo višjo dodano vrednost),
- pozitiven vpliv na gospodarsko aktivnost širšega območja smučišča,
- pozitiven vpliv na socio-ekonomsko stanje lokalnega okolja,
- pozitiven vpliv na razvoj otrok, ki se lahko naučijo smučati in med počitnicami smučajo na domačem smučišču (v regiji Jugovzhodna Slovenija je 36 osnovnih šol in 25 podružničnih šol),
- pozitiven vpliv na razvoj športa v regiji, in sicer smučanja, smučarskega teka, gorskega kolesarjenja, ... (vzpostavljeni pogoji za kakovostni, vrhunski šport),
- pozitiven vpliv na zdravje prebivalcev regije (infrastruktura omogoča ukvarjanje s smučarskim tekom ter smučanjem, ki veljata za zdravo obliko rekreacije, spodbujanje rekreacije je v javnem interesu, rekreacija pa eden izmed ukrepov, ki omogoča aktivno življenje tudi v starosti),
- pozitiven vpliv na zaposlenost,
- višji splošni življenjski standard prebivalcev regije.

Iz navedenega je moč razbrati, da RTC Gače zelo dobro uresničuje javni interes na področju turizma, družbenega življenja, športa, vzgoje otrok in rekreacije.

Smučišče Gače je vsekakor regijska športna infrastruktura, na katero bi lahko gledali tudi kot na skupno »javno« športno infrastrukturo, zato za finančno pomoč, ki je potrebna za dolgoročno stabilno poslovanje RTC Gače zaprosamo občine širšega gravitacijskega območja smučišča, ki so že leta 2017 podpisale pismo o nameri podpore programu »JV Slovenija smuča na Gačah«. Te občine so:

1. Mestna občina Novo mesto
2. Občina Črnomelj
3. Občina Dolenjske Toplice
4. Občina Kočevje
5. Občina Metlika
6. Občina Mirna
7. Občina Mirna Peč
8. Občina Mokronog-Trebelno
9. Občina Semič
10. Občina Straža
11. Občina Šentjernej
12. Občina Šentrupert
13. Občina Škocjan
14. Občina Šmarješke Toplice
15. Občina Trebnje
16. Občina Žužemberk

Kako je v tujini?

V tujini so lokalne skupnosti in občine ključnega pomena za podporo smučišč. Na primer, v Italiji so občine pogosto vključene v financiranje in promocijo smučišč, kar zagotavlja stalno podporo in izboljšuje gospodarski vpliv na regijo. Avtonomna provinca Trento nudi nepovratna sredstva in subvencije za izboljšanje in modernizacijo smučarskih prog ter žičniških naprav, kar bistveno prispeva k razvoju turizma v regiji.

2.2. Določitev ključa delitve

Za delitev stroškov obratovanja smučišča med občine, je treba določiti ključ delitve, pri čemer kot možnosti navajamo naslednja ključa:

- po številu prebivalcev občine,

Kako je v tujini?

V Avstriji se stroški vzdrževanja smučišč pogosto delijo med občinami glede na število prebivalcev in bližino smučišča. Tak model zagotavlja pravično porazdelitev bremen in omogoča trajnostno financiranje. Podoben model bi lahko uporabili tudi pri nas za bolj učinkovito delitev stroškov med občine podpornice.

2.3. Višina zaprošenih sredstev in bonitete za občine

Glede na v dokumentu predstavljene stroške obratovanja smučišča, ki postajajo iz leta v leto višji in vse bolj obremenjujejo in ogrožajo nadaljnem stabilno poslovanje RTC Gače, je predlagana varianta:

- **Varianta A: skupaj 150.000 EUR letne finančne pomoči (Občina Semič prispeva 30.000 EUR, Občini Metlika in Črnomelj vsaka po 15.000 EUR, Občina Dolenjske Toplice 5.000 EUR, Občina Kočevje 10.000 EUR in Mestna občina Novo mesto 26.500 EUR, preostala sredstva (48.500 EUR) pa ostale občine glede na št. prebivalcev), pri čemer je zagotovljeno brezplačno smučanje za naslednje otroke iz občin podpornic:**
 - za predšolske otroke - kadarkoli
 - za otroke, ki obiskujejo osnovno šolo - kadarkoli
 - za ranljive skupine - kadarkoli
 - za srednješolske otroke - le v okviru športnega dneva ali šole v naravi.

3. DELITEV STROŠKOV MED OBČINE PODPORNICE

3.1. Varianta A: delitev po številu prebivalcev, Občina Semič prispeva 30.000 EUR, Občini Metlika in Črnomelj vsaka po 15.000 EUR, Občina Dolenjske Toplice 5.000 EUR, Občina Kočevje 10.000 EUR in Mestna občina Novo mesto 26.500 EUR, preostala sredstva (48.500 EUR) pa ostale občine glede na št. prebivalcev (skupaj 150.000 EUR)

Občina	Št. prebivalcev na dan 1. 7. 2023	Delež po št. prebivalcev	Prispevek občine za delovanje RTC Gače (v EUR)
1. Mestna občina Novo mesto	38.189	28,80%	26.500,00
2. Občina Črnomelj	14.253	10,75%	15.000,00
3. Občina Dolenjske Toplice	3.593	2,71%	5.000,00
4. Občina Kočevje	15.648	11,80%	10.000,00
5. Občina Metlika	8.468	6,39%	15.000,00
6. Občina Mirna	2.732	2,06%	2.725,76
7. Občina Mirna Peč	3.152	2,38%	3.144,80
8. Občina Mokronog-Trebelno	3.229	2,44%	3.221,63
9. Občina Semič	3.836	2,89%	30.000,00
10. Občina Straža	3.875	2,92%	3.866,15
11. Občina Šentjernej	7.421	5,60%	7.404,05
12. Občina Šentrupert	2.964	2,24%	2.957,23
13. Občina Škocjan	3.470	2,62%	3.462,08
14. Občina Šmarješke Toplice	3.573	2,69%	3.564,84
15. Občina Trebnje	13.514	10,19%	13.483,14
16. Občina Žužemberk	4.681	3,53%	4.670,31
Skupaj	132.598	100,00%	150.000,00

4. FINANCIRANJE, ORGANIZACIJSKI MODELI IN LASTNIŠTVO V TUJINI

4.1. Finančni viri in načini financiranja v tujini

V alpskih državah so žičnice ključni steber gorskega turizma, prinašajo prihodke tako žičniškim podjetjem kot tudi lokalnim podjetjem in imajo nepogrešljivo vrednost za trg dela v gorskih območjih. V Avstriji, Švici, Franciji, Italiji in Nemčiji se žičnice pogosto financirajo iz različnih virov, vključno z bančnimi posojili, leasingom in javnimi sredstvi.

V Avstriji letna vlaganja v žičnice znašajo približno 500 milijonov evrov, v Švici 400 milijonov evrov, v Franciji 300 milijonov evrov, v Nemčiji pa 25 milijonov evrov. Primeri dobre prakse vključujejo sofinanciranje umetnega zasneževanja, kjer je v Avstriji namenjenih letno 88 milijonov evrov. Poleg tega imajo žičniška podjetja v alpskih državah pogosto dostop do ugodnih kreditov z nizkimi obrestnimi merami zaradi deleža državnega lastništva, kar omogoča financiranje z ugodnejšimi pogoji.

Za boljše razumevanje možnosti financiranja smučišč in žičniških naprav v Sloveniji, lahko pogledamo nekaj primerov iz tujine.

Koroška, Avstrija

Na avstrijskem Koroškem, kjer je veliko turističnih centrov, je za razvoj žičniške infrastrukture ključna deželna družba za upravljanje naložb turistične infrastrukture v lasti dežele. Ta družba, Land Kärnten Beteiligungen GmbH (LKBG), ki je v 100 % lasti Koroške investicijske družbe oz. posredno Koroške deželne vlade, upravlja z več žičniškimi podjetji in podobnimi turističnimi infrastrukturnimi projekti. Finančna sredstva za namestitvene zmogljivosti gorskih centrov pa zagotavlja tudi deželni sklad za gospodarstvo.

Furlanija Julijska krajina, Italija

V Furlaniji Julijski krajini so sredstva za obratovanje in razvoj žičniških centrov zagotovljena iz proračuna dežele. Deželno podjetje Promoturismo, ki upravlja z žičniškimi napravami, je odgovorno za promocijo in trženje destinacije ter za sofinanciranje obratovanja in razvoja žičniških centrov.

Srbija

V Srbiji je država vzpostavila centraliziran sistem razvoja smučišč preko javnega podjetja Skijališta Srbije. To podjetje upravlja s štirimi velikimi smučarskimi centri in je v zadnjem desetletju prejelo znatna proračunska sredstva za posodobitev in izgradnjo nove infrastrukture. Skijališta Srbije imajo v lasti žičniške naprave, smučarske proge in reševalno službo, medtem ko hotele in druge storitve razvija zasebni sektor.

Trento, Italija

Avtonomna provinca Trento namenja sredstva za razvoj turističnega gospodarstva skozi posodabljanje in krepitev žičniških sistemov in smučarskih prog. Za obdobje 2015–2020 je bilo letno namenjenih 4 milijone evrov nepovratnih sredstev in subvencij za obrestne mere. Podpora vključuje izgradnjo novih in modernizacijo obstoječih naprav, nakup opreme za zasneževanje prog ter izgradnjo sistemov za zasneževanje.

4.2. Organizacijski modeli in lastništvo v tujini

Za primerjavo z našimi modeli lahko pogledamo različne organizacijske pristope v tujini.

Koroška, Avstrija

Na Koroškem je dežela vključena v razvoj gorskih centrov skozi lastništvo v več žičniških podjetjih in turističnih infrastrukturnih projektih. Upravljanje teh naložb poteka preko posebne družbe Land Kärnten Beteiligungen GmbH (LKBG), ki je v 100 % lasti Koroške deželne vlade.

Furlanija Julijska krajina, Italija

Deželno podjetje Promoturismo upravlja in razvija turistično infrastrukturo v lasti dežele, ki vključuje šest gorskih centrov. Primarni namen podjetja je sicer promocija in trženje destinacije, vendar je vključeno tudi v operativno upravljanje žičniških naprav.

Srbija

V Srbiji je ustanovljeno državno javno podjetje Skijališta Srbije, ki centralizirano upravlja s smučarskimi centri. Ta model omogoča enotno strategijo razvoja in bolj učinkovito uporabo proračunskih sredstev za infrastrukturo.

5. ZAKLJUČEK – PREDLOG UKREPOV ZA IZBOLJŠANJE STABILNOSTI OBRATOVANJA RTC GAČE

Na podlagi analiziranih tujih praks predlagamo uvedbo naslednjih ukrepov za izboljšanje stabilnega obratovanja RTC Gače:

1. **Uvedba javno-zasebnih partnerstev za financiranje.**
2. **Razširitev ponudbe z uvedbo celoletnih dejavnosti.**
3. **Vključitev lokalnih skupnosti in občin v financiranje in promocijo smučišča.**
4. **Uporaba trajnostnih praks za zmanjšanje stroškov in povečanje obiskanosti.**

Te prakse so se v tujini izkazale za uspešne in bi lahko bistveno prispevale k dolgoročni stabilnosti in razvoju RTC Gače.